

Samrådsredogörelser

Nätutvecklingsplan

Habo Energi Kraft AB

2025 - 2034

Innehållsförteckning

1	Inledning samrådsredogörelse.....	3
2	Inkomna yttranden.....	4
2.1	Sammanställning av inkomna yttranden.....	4
2.1.1	Yttrande från Habo Kommun.....	5
2.1.2	Yttrande från Länsstyrelsen i Jönköpings län.....	6
2.1.3	Yttrande från Energikontor Norra Småland Region Jönköping Län	8
3	Sammanfattning	10

1 Inledning samrådsredogörelse

Habo Energi Kraft AB har upprättat denna samrådsredogörelse som en del av arbetet med nätutvecklingsplanen för perioden 2025–2034. Redogörelsen syftar till att dokumentera och sammanfatta samrådsprocessen samt redovisa de synpunkter som inkommit under perioden, och hur dessa har beaktats i det fortsatta arbetet med planen.

Samrådet genomfördes mellan den 6 september och den 18 oktober 2024 och var öppet för allmänheten via vår webbplats, www.haboenergi.se/natutvecklingsplan. Under denna period erbjöds berörda parter & allmänheten möjlighet att inkomma med synpunkter via e-post till info@haboenergi.se.

För att säkerställa en bred och inkluderande samrådsprocess bjöd Habo Energi Kraft AB skriftligen in flera relevanta aktörer att delta. Dessa inkluderade Svenska Kraftnät, överliggande regionnätsföretaget Vattenfall Eldistribution, Habo kommun, Länsstyrelsen, Region Jönköpings län och Trafikverket. Dessutom bjöds våra större kunder in att medverka i processen.

Samrådsredogörelsen redovisar hur synpunkter från allmänheten och andra berörda parter har hanterats och påverkat utformningen av nätutvecklingsplanen.

Habo Energi Kraft AB vill tacka alla som har bidragit med sina synpunkter och engagemang under samrådet. Dessa bidrag är viktiga för att säkerställa en robust och hållbar nätutveckling för perioden 2025–2034.

2 Inkomna yttrande.

2.1 Sammanställning av inkomna Yttrande.

1	SVENSKA KRAFTNÄT	Vi har nu granskat Habo Energi Kraft AB:s nätutvecklingsplan för perioden 2025-2034 och vill meddela att vi inte har några synpunkter på den i dess nuvarande form
2	Trafikverkets	Trafikverket har mottagit ovan rubricerat ärende för yttrande och har inga synpunkter.
3	Habo Kommun	Se synpunkter och svar i sin helhet under 2.1.1 Yttrande Habo Kommun
4	Energikontor Region Jönköpings Län	Se synpunkter och svar i sin helhet under 2.1.2 Yttrande Energikontor Region Jönköpings Län
5	Länsstyrelsen Jönköpings Län	Se synpunkter och svar i sin helhet under 2.1.3 Yttrande Länsstyrelsen Jönköpings Län

2.1.1 Yttrande från Habo Kommun

Habo kommun är positiv till den föreslagna nätutvecklingsplanen men vill framföra följande kommentarer:

1. **Batterilagring och kapacitet:**
 - Det bör förtydligas hur framtida kapacitetsbehov och investeringar kopplade till batterilagring beaktas i prognosen.
2. **Teknisk robusthet och klimataspekter:**
 - Förtydliganden behövs om vad som ingår i begreppet "teknisk robusthet" och hur klimataspekter, såsom skyfall, höga temperaturer och erosion, har integrerats i risk- och sårbarhetsanalysen.
3. **Laddpunkter och lagkrav:**
 - Nätutvecklingsplanen bör förtydliga att lagkrav gällande laddpunkter för elfordon ryms inom den föreslagna nätutbyggnaden och inte påverkar nätets kapacitet.

Svar på: Yttrande från Habo Kommun.

Tack för ert yttrande och er positiva inställning till vår nätutvecklingsplan. Vi uppskattar er feedback och har tagit hänsyn till era kommentarer i vårt fortsatta arbete. Nedan följer våra svar på de tre punkterna:

Punkt 1: Batterilagring och kapacitet

Frågan om batterilagring har tills vidare utelämnats, eftersom branschen ännu saknar etablerade metoder för att prognostisera kapacitetsbehov kopplade till detta. Vi följer utvecklingen noggrant och ser fram emot att inkludera detta i våra framtida prognoser när mer tillförlitliga metoder finns tillgängliga.

Punkt 2: Teknisk robusthet och klimataspekter

"Teknisk robusthet" avser nätets förmåga att hantera störningar och säkerställa långsiktig funktionalitet. Klimataspekter, såsom skyfall, höga temperaturer och erosion, har integrerats i vår risk- och sårbarhetsanalys. Förtydliganden kring detta finns under punkt 3.1.2, där vi beskriver valet av det mest kostnadseffektiva alternativet för att hantera dessa utmaningar.

Punkt 3: Laddpunkter och lagkrav

Lagkrav gällande laddpunkter för elfordon har beaktats inom ramen för den föreslagna nätutbyggnaden. Vi säkerställer att dessa krav ryms utan att påverka nätets kapacitet negativt. Vidare har vi förtydligat vårt prognosarbete för laddinfrastrukturen under punkt 2.1 i redogörelsen. Där framgår att vi har använt metoder från Energiforsk för att säkerställa enhetliga och tillförlitliga analyser av kapacitetsbehovet. Dessa metoder har gjort det möjligt för oss att ta fram pålitliga effektprognoser som möter framtidens behov inom laddinfrastrukturen.

Vi ser fram emot ett fortsatt gott samarbete med Habo kommun för att gemensamt möta framtidens behov och utmaningar.

2.1.2 Yttrande från Länsstyrelsen i Jönköpings län

Yttrande över samråd för nätutvecklingsplan 2025- 2034, Habo energi

Sammanfattning

Länsstyrelsen ser positivt på nätutvecklingsplanen som underlag och utgångspunkt för vidare dialog inom vårt uppdrag att utveckla den regionala energiplaneringen. Vi vill uppmana alla elnätsföretag att se nätutvecklingsplanerna som ett steg mot ökad transparens och samverkan med lokala och regionala aktörer såsom länsstyrelsen, regionen, energikontoret, kommunerna, energiproducenter och näringslivet, med målet att stärka energiförsörjningen.

Länsstyrelsen önskar dock större jämförbarhet mellan alla elnätsföretags nätutvecklingsplaner framöver.

Avsnitt 1.2 Uppgifter om företagets elnät

Länsstyrelsen ser positivt på att så stor del av företagets ledningar är kabel i mark, ur ett robusthets- och beredskapsperspektiv.

Avsnitt 2.1 Redogörelse för företagets prognosarbete

Angående elbilsladdning framgår det inte om ni har använt er av Habo kommuns Plan för laddinfrastruktur avseende laddning av elbilar som antogs 2023. Om inte vill Länsstyrelsen uppmana er att göra det.

Allmänna synpunkter

Regeringen har gett Länsstyrelsen och flera andra myndigheter i uppdrag att utveckla den regionala energiplaneringen. I det arbetet ska Länsstyrelsen erbjuda stöd till och främja samverkan mellan kommuner och andra lokala och regionala aktörer i arbetet med energiplanering. Vi ser att nätutvecklingsplanerna och elnätsföretagens arbete med dem kan bidra i detta, genom ökad transparens och som underlag för dialog och samverkan med andra aktörer. Länsstyrelsen vill uppmana Habo energi att se och nyttja nätutvecklingsplanen på det sättet.

Länsstyrelsen ser positivt på att ni i arbetet fört dialog med kommunen, regionen och Vattenfall, samt att ni utgått från kommunens översiktsplanering. Länsstyrelsen vill uppmana fortsatt och stärkt dialog med kommunen, bland annat för att undvika rundgång eller oklarheter ifall kommunens fysiska planering och framtidens nätutvecklingsplaner bygger på varandra utan att det är transparent på vilket sätt de påverkar varandra.

I Länsstyrelsens uppdrag ingår att revidera den regionala klimat- och energistrategin utifrån de nya energipolitiska målen. Dessa mål tar sikte på ett fördubblat elbehov och robust elförsörjning. Därför kommer dessa aspekter ges större utrymme i den reviderade strategin. Länsstyrelsen ska också under nästa år påbörja arbetet med en regional handlingsplan för elektrifiering. Elnätsföretagens kunskap och perspektiv är centrala i dessa dokument. Länsstyrelsen kommer bjuda

lokala elnätsföretag i länet till dialog och samverkan. Exakta former för detta är inte klara. Utöver framtagandet av de här två dokumenten arbetar Länsstyrelsen med att stärka samverkan och kunskapsutbytet mellan länets aktörer och engagerar bland annat regionen, energikontoret, kommuner, energibolag och näringslivsrepresentanter i arbetet. Energikontor norra Småland och Länsstyrelsen driver tillsammans projektet EFFEKT för att stötta flera av länets kommuner i deras energiplanering. Vi ser gärna ett stärkt engagemang från elnätsföretag i alla dessa delar.

Länsstyrelsen har i olika sammanhang uppfattat vikten av dialog mellan elnätsföretag och näringsliv, både tidigt i processen när det kommer till nya anslutningar, samt löpande dialog kring befintliga anslutningar för att kunna nyttja nätets tillgängliga effekt på bästa sätt och höja kvaliteten i prognosarbetet. Företag kan behöva vägledning för att uppskatta sina behov och planera sin elanvändning och vi vill uppmana elnätsföretagen att bidra med den kunskap de besitter. Det borde kunna göras utifrån elnätsföretagens egenintresse att matcha abonnerad effekt med det faktiska uttaget, och ur Länsstyrelsens perspektiv skulle bättre dialog av detta slag gynna en hållbar lokal och regional utveckling. Motsvarande bör gälla tillkommande elproduktion, där Länsstyrelsen uppfattar att det ofta saknas tidig dialog om passande lokalisering och utformning av till exempel solcellsanläggningar.

Länsstyrelsen ser nätutvecklingsplanerna som ett värdefullt underlag i vårt arbete, exempelvis kring scenarier för energianvändningen i länet. Vi ser dock svårigheter i att jämföra länets nätutvecklingsplaner med varandra, eftersom motsvarande uppgifter presenteras på olika sätt och inte alla elnätsföretag presenterar samma uppgifter. Energimarknadsinspektionen lämnar föreskrifter, allmänna råd samt en vägledning för upprättande av nätutvecklingsplaner. Ni har, liksom många andra lokala elnätsföretag, använt Energiforsks lathund för effektprognoser. Detta gör att de olika nätutvecklingsplanerna som berör länet till stor del liknar varandra, men vi ser att användbarheten av dem skulle öka om likheten och jämförbarheten blev ännu större. Därför vill vi uppmana alla elnätsföretag att enas kring metoder och redovisningssätt inför framtida nätutvecklingsplaner. I övrigt har Länsstyrelsen inga synpunkter på metoder och slutsatser i nätutvecklingsplanen.

Svar på: Yttrande från Länsstyrelsen i Jönköpings län

Tack för ert yttrande och er positiva inställning till vår nätutvecklingsplan.

Vi har tagit hänsyn till Habo kommuns laddinfrastrukturplan från 2023 som en del av vårt arbete. För att säkerställa en enhetlig och jämförbar metodik har vi valt att utgå från Energiforsks rapport i vår analys. Vi vill också lyfta fram att vi har förtydligat prognosarbetet för laddinfrastrukturen i punkt 2.1 i redogörelsen för vårt prognosarbete.

Vi arbetar kontinuerligt för att stärka dialogen med kommunen och näringslivet och ser fram emot att få delta med vår expertis i regionala projekt, såsom EFFEKT.

Vi ser fram emot ett fortsatt gott samarbete för att tillsammans möta framtidens behov och utmaningar.

2.1.3 Yttrande från Energikontor Norra Småland Region Jönköping Län

Yttrande över nätutvecklingsplan 2025–2034 för Habo Energi Kraft AB

Energikontor Norra Småland, som är en del av Region Jönköpings län, välkomnar möjligheten att lämna ett yttrande på Habo Energi Kraft AB nätutvecklingsplan för perioden 2025–2034.

Energikontor Norra Småland vill framföra följande synpunkter:

Ref. 2.1 Redogörelse för företagets prognosarbete

Energikontor Norra Småland anser att Habo Energi Kraft på ett tydligt sätt har redogjort för sitt arbetat med prognoser. Vi ser positivt på att det skett i samverkan med andra och att ni har utgått från en gemensam lathund för effektprognoser från Energiforsk. Detta bidrar till ökad enhetlighet i prognosarbetet mellan lokala elnätsägare vilket är viktigt för att säkerställa jämförbarhet.

Energikontor Norra Småland driver projektet EFFEKT- Tillsammans för ett hållbart och tillförlitligt energisystem i Jönköpings län. I projektet arbetar vi med olika aktörer i länet för att stärka den lokala energiplaneringen, vilket ska bidra till tillväxt och genomförandet av länets klimat- och energistrategi. Eftersom energiplaner bygger på en kartläggning av nuvarande och framtida energibehov i det lokala samhället och näringslivet anser vi att det är viktigt att koppla ihop nätutvecklingsplaner med energiplaner framöver. Genom att jämföra och validera de olika antagandena i dessa planer kan man skapa säkrare prognoser, vilket i sin tur underlättar beslutsfattandet kring investeringar och insatser kopplade till elsystemet.

Vi vill även lyfta att Region Jönköpings län, tillsammans med Regionsamverkan Sydsverige arbetar med utvecklingen av ett prognosverktyg för elanvändning och effektbehov för hela Sydsverige. Detta verktyg, som förväntas lanseras under 2024, kommer att ge en samlad bild av behoven i en större geografi och där prognoserna baseras på en gemensam metod. Vi välkomnar en närmare dialog med er om hur detta verktyg kan ligga till grund för ett kontinuerligt förbättringsarbete av prognosmodellerna.

Ref. 3.3 Behov av flexibilitetstjänster och andra resurser.

I nätutvecklingsplanen framgår det att Habo Energi Kraft för närvarande inte erbjuder flexibilitetstjänster men att man följer utvecklingen i branschen för att möjliggöra detta i framtiden. Habo Energi Kraft nämner även att utredningar pågår för att se över möjligheterna för att klara av större produktion och batterilagring. Dessutom lyfter man att investeringar i elnätet är nödvändiga för att kunna möta framtida prognoser.

Eftersom kapacitetsläget kan förändras snabbt vilket i sin tur riskerar att hämma tillväxten, elektrifieringstakten och möjligheten att uppnå målen i länets klimat- och energistrategi, vill Energikontor Norra Småland understryka vikten av att arbeta proaktivt med olika flexibilitetslösningar för att undvika större kapacitetsutmaningar som kan uppstå speciellt vid en ny företagsetablering eller etablering av snabbbladdningsstationer för elfordon. Energikontor Norra Småland vill därmed poängtera att elnätsavlastande åtgärder såsom flexibilitetslösningar, och elnätsutbyggnad med fördel görs parallellt för att undvika eventuella kapacitetsbegränsningar i nätet.

Övrigt

Vi vill även lyfta att Region Jönköpings län arbetar med Länsstyrelsen för att etablera en samverkansplattform för elektrifieringsfrågor. Syftet med plattformen är att stödja och stärka arbetet med elektrifieringen i länet för att främja både tillväxt och omställning. Plattformen ska bland annat leda till en närmare dialog samt utbyte av information och erfarenheter mellan nyckelaktörer, såsom Svenska kraftnät, regionnätsägare och lokalnätsägare. Vi ser att flexibilitetslösningar är ett möjligt område för en fördjupad dialog och samverkan.

Svar på: Yttrande från Energikontor Norra Småland Region Jönköping län.

Vi tackar för era synpunkter och uppskattar ert engagemang i vårt prognosarbete. Vi ser positivt på framtida dialoger och samarbete för att ytterligare stärka kopplingen mellan nätutvecklingsplaner och lokala energiplaner. Lanseringen av det nya prognosverktyget för elanvändning och effektbehov är en spännande utveckling, och vi ser fram emot att utforska möjligheterna att använda detta i vårt arbete. Vi välkomnar en fortsatt dialog kring hur vi tillsammans kan bidra till långsiktiga och hållbara lösningar.

3 Sammanfattning

Habo Energi Kraft AB:s samrådsredogörelse för nätutvecklingsplanen 2025–2034 visar en inkluderande process med positiv respons från kommun, länsstyrelse och andra aktörer. Viktiga synpunkter rör batterilagring, teknisk robusthet och flexibilitetslösningar. Habo Energi har förtydligat sitt tidigare arbete utifrån dessa synpunkter och betonar vikten av fortsatt dialog. Företaget hoppas kunna inkludera prognoser för batterilagring och produktionsanläggningar i kommande nätutvecklingsplaner, baserat på branschen framtagna metoder. Planen syftar till en hållbar och robust energiförsörjning inom Habo Energi Krafts ABs nätområde.